

CUVÂNT ÎNAINTE

Această carte întrunește majoritatea lucrărilor prezentate la prima ediție a *Sesiunii Științifice “Moștenirea istorică a tătarilor”*, care a avut loc în zilele 13-14 decembrie 2008, la Constanța și Medgidia. Sesiunea științifică a fost inițiată și organizată de Institutul de Turcologie și Studii Central-Asiatice, Universitatea “Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu sprijinul material și moral al Uniunii Democrate a Tătarilor Turco-Musulmani din România. Se reia astfel un demers științific mai vechi, care s-a dovedit de succes. Este vorba de *Simpozionul Internațional “Originea Tătarilor. Locul lor în România și în lumea turcă”* (Constanța, 17-20 noiembrie 1994), care a avut ca rezultat și volumul cu același titlu, publicat în 1997, la Editura Kriterion, București (371 p.). Din păcate, manifestarea științifică din 1994, care avea toate șansele să devină una tradițională, de referință, nu a continuat, datorită unor cauze mai mult subiective decât obiective.

Pierzându-și entitatea statală exact în pragul epocii moderne, tătarii nu au putut înființa și dezvolta propriile lor instituții științifice, în măsură să cerceteze și să promoveze istoria și cultura națională. Ei trăiesc acum în comunități mai mari sau mai mici, împrăștiate aproape în întreaga lume. Istoria și cultura tătarilor au fost și sunt încă distorsionate în mod voit de către cei interesați. Există și foarte multe idei preconceptuate și clișee deformate în privința tătarilor. Poporul tătar a pierdut și pierde în continuare enorm de mult din cauza necunoașterii adevăratei sale istorii, a risipirii valorilor sale naționale, a incapacității sale - sperăm temporare - de a-și readuna forțele. Tătarii nu își pot permite nici contrafacerea istoriei lor în sens pozitiv, așa cum atâtea alte popoare au făcut cu propriul lor trecut, mai cu seamă în perioada de constituire și dezvoltare a statelor lor naționale. Cu siguranță, adevărul istoric este favorabil tătarilor !

Suntem convinși de faptul că, istoria și cultura tătarilor nu pot fi cunoscute în mod corect decât prin cooperarea cercetătorilor bine intenționați din mai multe țări. Deși tematica tătarească este extrem de bogată și variată, ea a fost totuși mai puțin cercetată până acum, ceea ce o face un obiectiv științific atrăgător pentru tot mai mulți oameni de știință, îndeosebi din noua generație.

Sesiunea Științifică “Moștenirea istorică a tătarilor” este gândită ca o acțiune de anvergură internațională, care va fi organizată periodic, din doi în doi ani. Incepem deja pregătirile pentru a II-a ediție a Sesiunii, care sperăm să aibă loc în toamna acestui an. Tema anunțată este generoasă, de natură să cuprindă întregul evantai problematic tătarească, de la istoria cea mai îndepărtată până la - de pildă - chestiunile arzătoare ale tătarilor din România actuală (40 000 persoane), legate de învățarea limbii materne și de adaptarea la condițiile impuse de procesul de integrare a țării în Uniunea Europeană. Comunicările științifice prezentate la

fiecare ediție a Sesiunii vor fi publicate în volume separate, care vor purta însă același titlu. Intenționăm să punem astfel bazele unui *Corpus de istorie și civilizație tătărească*, elaborat cu participarea specialiștilor din cât mai multe țări.

Având în vedere succesul ediției inaugurale a acestei manifestări științifice, credem că formula cooperării dintre Institutul de Turcologie și Studii Central-Asiatice din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, pe de o parte, și Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România (UDTTMR), pe de altă parte, este cea mai viabilă, de natură să garanteze nu numai organizarea Sesiunii la înalt nivel științific, ci și publicarea volumelor de acte potrivit criteriilor academice. Sperăm să nu se repete experiența nefericită cu inițiativa din 1994, menționată mai sus. Acum, la conducerea UDDTMR se află o echipă tânără, în măsură să înțeleagă importanța deosebită a acestui demers științific.

Ca unul care a inițiat și coordonat prima ediție a Sesiunii, consider o datorie de onoare să mulțumesc distinșilor oameni de știință care au participat cu comunicări la această reuniune științifică. Doresc să mulțumesc în același timp și conducerii UDDTMR, în frunte cu președintele ei - dl.avocat Varol Amet, prim-vicepreședintelui - dl.ing.Samir Menan, ca și deputatului tătar - dl.prof.Aledin Amet, care au susținut material și moral toate eforturile pentru organizarea în bune condiții a Sesiunii și pentru publicarea prezentului volum. De asemenea, se cuvine să exprim recunoștință și conducerii Muzeului de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, în primul rând d-lui director dr.Gabriel Custurea, care și de această dată ne-a pus cu generozitate la dispoziție sălile instituției, pentru desfășurarea lucrărilor Sesiunii.

Prof.univ.dr.Tasin Gemil
Directorul
Institutului de Turcologie și Studii Central-Asiatice
Universitatea “Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca